

Vlaams
Parlement

stuk **1376** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 23 november 2011 (2011-2012)

Conceptnota voor nieuwe regelgeving

van de heren Ludo Sannen en Bart Van Malderen

over een uitgebreid informatierecht
voor Vlaamse volksvertegenwoordigers
in verband met het verstrekken van waarborgen
door de Vlaamse overheid

INHOUD

Inleiding	3
1. Waarborgen verstrekt door de Vlaamse overheid	4
1.1. Waarborgbeheer door de Vlaamse overheid	4
1.2. Economische waarborgen.....	6
1.3. Facultatieve waarborgverstrekking ad hoc.....	8
2. Relevante begrippen uit het vennootschapsrecht	9
2.1. Geheimhoudingsplicht van de werknemer	10
2.2. Algemene vennootschapsrechtelijke discretieplicht	10
2.3. Transparantie van beursgenoteerde vennootschappen	10
3. Relevante informatiebronnen en controle-instrumenten van het Vlaams Parlement	12
3.1. Begroting.....	12
3.2. Generieke controlemiddelen	12
3.3. Hoorzittingen	13
3.4. De onderzoekscommissie	13
3.5. Parlementaire geheimhoudingsplicht	14
3.6. Jaarverslagen	15
3.7. Rapport kas-, waarborg- en schuldbeheer	15
3.8. Lacunes	16
4. Beleidsopties	16
4.1. Algemene beschouwing	16
4.2. Analogie met gemengde Kamercommissie Opvolging van buitenlandse missies en ad-hoc-Kamercommissie Legeraankopen	17
4.3. De ‘data room’	17
4.4. Modaliteiten voorgesteld instrument	19

Inleiding

Ten aanzien van de veranderde verhouding tussen uitvoerende en wetgevende macht enerzijds en overheid en economie anderzijds, dient de actieve ontwikkeling van nieuwe controle-instrumenten door het Vlaams Parlement onverminderd te worden voortgezet. Het doel van deze conceptnota is het versterken van de besluitvormingscapaciteit van het Vlaams Parlement door het uitbreiden van haar mogelijkheden om over informatie te beschikken. Dat kan door voor het Vlaams Parlement bijkomende informatierechten te voorzien wanneer de Vlaamse Regering een facultatieve waarborg ad hoc¹ verstrekt aan een private onderneming, (openbare) instelling of overheidsbedrijf. Het Vlaams Parlement liet als prioriteit voor de Vlaamse Regering vastleggen, voor wat het waarborgbeheer² betreft: “het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid”. Het is tijd die ambitie doelmatig na te streven.

In deze conceptnota wordt de stelling beargumenteerd dat de huidige controle-instrumenten waarover het Vlaams Parlement beschikt niet voldoen. Het Vlaams Parlement heeft niet de middelen zich op een spoedige en accurate manier te informeren over een facultatieve waarborgstelling ad hoc vanwege de Vlaamse overheid. Op korte termijn is het enkel mogelijk leden van de Vlaamse Regering ter verantwoording te roepen. Ook op langere termijn komt het Vlaams Parlement te weinig informatie toe. Het Vlaams Parlement krijgt niet de beschikking over de noodzakelijke info om te begrijpen wat uiteindelijk dient gewaarborgd te worden. Dit feit maakt het onmogelijk om met kennis van zaken de verstrekking van waarborgen te beoordelen en al dan niet te machtigen, zowel wat de aard van de onderneming en de gegarandeerde verrichtingen betreft, als de voorwaarden die de Vlaamse Regering aan de waarborgen verbindt.³

Het Vlaams Parlement beschikt over het uiteindelijke beslissingsrecht met betrekking tot de besteding van de middelen van de Vlaamse deelstaat. Het parlement stelt de regering de nodige financiële middelen ter beschikking om zijn voorgesteld beleid uit te voeren. Geen enkele waarborg, die aanleiding kan geven tot een uitgave, mag aldus verstrekt worden voor hij decretaal verankerd of gemachtigd wordt. Het Vlaams Parlement keurt begrotingsdecreten goed waarin de minister van Financiën en Begroting gemachtigd wordt waarborgen voor bepaalde instellingen of ondernemingen tot aan een bepaald plafond te verstrekken.

Het lijkt daarom noodzakelijk de Vlaamse volksvertegenwoordigers op systematische wijze toegang te verschaffen tot de relevante financiële data van de (al dan niet beursgenoteerde) ondernemingen, overheidsbedrijven en (openbare) instellingen wiens financieringsverrichtingen op deze manier gewaarborgd worden. Evident is dat dit dient te gebeuren met respect voor de wettelijke bepalingen omtrent de geheimhoudings- en discretieplichten waaraan de verantwoordelijken binnen de respectieve ondernemingen en instellingen gebonden zijn. De nota zal bijgevolg de stelling verdedigen dat de relevante data, op aanvraag, achter gesloten deuren, op voorwaarde van geheimhouding, dienen voorgelegd te worden middels een motie. De federale commissies Legeraankopen en Opvolging buitenlandse missies vormen daartoe een relevant vergelijkingspunt.

Hoofdstuk 1 zet de karakteristieken van het waarborgbeheer van de Vlaamse overheid naast deze van de organiek verankerde economische waarborgen en de facultatieve overheidswaarborgen ad hoc. Dit ter differentiëring tussen de organieke waarborgvoorzieningen en andere door de overheid verstrekte waarborgen.

¹ Met deze term bedoelen we waarborgen die geen uitvloeisel zijn van organieke regelgeving, maar het resultaat van een open, directe beslissing door de Vlaamse Regering.

² Decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, artikel 4, §1.

³ Vb. lengte, diversificatie verrichtingen. Zie hoofdstuk 2.3 en decreet in voorgaande voetnoot.

In deze conceptnota worden desbetreffend in hoofdstuk 2 de limitaties en verplichtingen met betrekking tot geheimhouding van bestuurders in niet-beursgenoteerde en beursgenoteerde vennootschappen aangestipt. Om gefundeerd te kunnen beslissen over beslissingen van leden van de Vlaamse Regering, zoals het verstrekken van waarborgen, beschikken de Vlaamse volksvertegenwoordigers over verscheidene informatiebronnen en controlemiddelen. Daartoe volgt in hoofdstuk 3 van deze tekst een bondig overzicht van de bronnen en middelen die van toepassing zijn op het verstrekken van waarborgen door de Vlaamse Regering. Ten slotte wordt in hoofdstuk 4 overgegaan tot de voorstelling van een nieuw controle-instrument om het bestaande informatierecht van het Vlaams Parlement uit te breiden. Hier wordt ook het principe van de 'data room' toegelicht, waar bij private transacties de relevante data ter inzage worden voorgelegd.

1. Waarborgen verstrekt door de Vlaamse overheid

1.1. Waarborgbeheer door de Vlaamse overheid

De gewaarborgde schuld is in 2010 1,24 miljard gestegen tot 10,198 miljard euro. De gewaarborgde schulden zijn op te delen in drie brede groepen. Ten eerste de gewaarborgde schulden door het Vlaamse Gewest die zijn gedekt door activa. Ten tweede de categorie van de gewestwaarborgen voor schulden van de lokale overheden. Tot slot kunnen we de waarborgen aan bedrijven ter versterking van de economie en innovatie onderscheiden. De in volgend hoofdstuk besproken waarborgregelingen behoren tot deze laatste categorie:

Tabel 5.1 Gedetailleerd overzicht van de waarborgen (in miljoen euro)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Waarborgen aan (lokale) overheden	1.519,60	1.361,99	1.443,76	1.338,76	1.231,90
Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	98,98	88,15	87,32	75,99	105,28
IVA Kind en Gezin	4,53	3,69	2,81	1,89	0,92
EVA Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn	317,49	290,06	265,20	230,95	194,22
Universiteiten (sociale sector)	46,50	42,57	38,65	34,74	30,83
Universitair Ziekenhuis Gent	19,27	20,34	38,41	53,96	71,41
FNSV (herstructurering sectoren Vlaams Gewest)	55,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Kon. Maatschap. voor Dierkunde van Antwerpen	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50
EVA Syntra Vlaanderen	8,74	6,41	5,49	4,55	3,63
Vlaamse Radio- en Televisieomroep	0,36	0,20	0,04	0,00	0,00
Stad Antwerpen	911,09	866,52	775,69	726,38	671,80
Stad Gent	54,07	41,05	27,66	0,00	0,00
Stad Sint-Niklaas - Cross Border Lease (*)				42,10	45,39
Stad Dendermonde - Cross Border Lease (*)				26,86	28,95
Gemeente Hamme - Cross Border Lease (*)				14,34	15,46
Gemeentelijke Holding nv			200,00	125,00	62,50
Waarborgen gedekt door activa	4.979,60	5.232,89	5.819,81	6.776,62	7.816,26
Sociale Huisvesting	706,18	653,58	878,90	1.053,48	1.250,59
Domus Flandria	184,48	170,93	156,20	140,17	122,75
EVA VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen)	1.406,33	1.605,81	1.658,25	1.941,49	2.265,08
Vlaams Woningfonds cvba	1.552,73	1.632,19	1.899,73	1.930,28	2.187,63
VFBZ (bouw van ziekenhuizen)	27,79	25,15	22,50	19,85	17,20
IVA AGIO (Ag. voor Infrastructuur in het Onderwijs)	165,51	164,42	178,04	192,18	199,79
IVA VIPA (Ag. voor infrastructuur van welzijnsinstellingen)	634,50	634,53	692,93	1.169,99	1.391,90
Liefkenshoektunnel nv	108,90	153,10	140,10	136,00	140,99
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel nv	193,17	193,17	193,17	193,17	193,17
Project Brabo 1 nv					47,21
Economische waarborgen	543,38	610,84	588,92	807,69	1.149,86
Waarborgbeheer nv	131,88	228,75	252,10	399,31	511,99
Gigant nv				125,00	342,63
Economische expansie	11,08	6,95	4,77	0,10	0,04
Scheepskredieten	1,50	0,60	0,15	0,00	0,00
FIVA (steun aan de Visserij- en Aquicultuursector)	6,01	4,42	2,83	1,76	1,32
VLIF (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds)	227,08	207,77	169,80	125,32	110,52
VIB (Vlaams Instituut voor Biotechnologie)	7,20	6,91	6,60	6,29	5,95
I.M.E.C.	36,48	33,30	30,12	26,93	56,88
ARKimedesfonds	120,53	120,53	120,53	120,53	120,53
N.G.O.'s	1,55	1,55	1,55	1,55	0,00
DAB Waarborgfonds Microfinanciering	0,07	0,07	0,47	0,90	0,00
Rest	1,70	1,32	1,00	0,73	0,52
V.Z.W. De Gezinsbond	1,70	1,32	1,00	0,73	0,52
TOTAAL	7.044,28	7.207,04	7.853,48	8.923,80	10.198,61

Bron: Vlaamse Regering, rapport over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2010, 23 september 2011, p. 39 (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 32/1*).

Het decreet Kas-, schuld- en waarborgbeheer nalevend, kan de Vlaamse Regering enkel binnen een bestaande decretale machtiging een waarborg verlenen aan financieringsverrichtingen, indekkingsproducten en specifieke programma's of projecten.⁴ Deze machtigingen worden telkens met plafond in de uitgavenbegrotingen verleend. Ook ten aanzien van de decretaal verankerde economische waarborgregelingen is dit het geval.⁵ De facto komt dit er op neer dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers elk jaar stemmen over de ruimte die de Vlaamse Regering bezit om waarborgen te verlenen.

In zeer dringende gevallen, waarbij het belangrijk is zeer vlug hulp aan te bieden om de bevolking te beschermen, zoals bijvoorbeeld bij financiële crisissen, kan de Vlaamse Regering over de door het Vlaams Parlement bepaalde begrotingskredieten gaan. De tijdschaal van de representatieve democratie valt immers niet altijd samen met de maatschappelijke tijdschaal.⁶ De overschrijding dient echter daarna opgenomen te worden in een nieuw decreet tot aanpassing van de begroting.⁷ Dit algemene begrotingsprincipe is echter niet van toepassing op de waarborgverstrekking: elke waarborg dient a priori decretaal gemachtigd te worden door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering kan bijkomende regels opstellen volgens dewelke de waarborg wordt verleend.⁸ Met betrekking tot het verlenen van economische waarborgen heeft ze bijvoorbeeld enige beslissingsbevoegdheid gedelegeerd naar Waarborgbeheer nv en Gigarant nv, dochters van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). Belangrijk is op te merken dat het uiteindelijke toekennen van waarborgen aan financiële instellingen voorbehouden blijft aan de Vlaamse Regering.⁹ Sommige Vlaamse openbare instellingen (VOI) kunnen tevens op decretale basis de machtiging verkrijgen leningen met gewest- of gemeenschapswaarborg aan te gaan tot een vooropgesteld maximum. Hiervoor is steeds de toestemming van de minister van Financiën en Begroting nodig. De dienst kas-, schuld- en waarborgbeheer staat in voor de evaluatie van de leningsofferten, de toewijzing van de meest voordelige regelmatige offerte en het opstellen van ministeriële besluiten.¹⁰

De gewaarborgde schulden gedekt door activa vormen de grote meerderheid van de waarborgen van het Vlaamse Gewest, in het bijzonder met betrekking tot (sociale) huisvesting. De waarborgen verstrekt ten aanzien van het Vlaams Woningfonds, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en Sociale Huisvesting bedragen samen meer dan 5 miljard euro. Om de huisvestingsdoelstellingen van het regeerakkoord 2009-2014 te behalen, werden door de Vlaamse overheid voor 778 miljoen euro meer waarborgen verstrekt.¹¹

Bij de waarborgen voor lokale overheden springen De Lijn, de stad Antwerpen en de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) in het oog. De economische waarborgen bestaan voor het overgrote deel uit de waarborgen verstrekt door Waarborgbeheer nv en Gigarant nv. Deze specifieke waarborgregelingen maken omwille van hun decretaal verankerde organieke regeling het onderwerp van volgend hoofdstuk uit. Deze categorie

⁴ Decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, artikel 6, §3.

⁵ Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012, 25 oktober 2011, artikel 38 (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 15/1).

⁶ N. De Batselier, *Levende democratie: de kracht van een parlement in de 21ste eeuw*, 2005, Lannoo, Tielt, p. 33-35.

⁷ Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, artikel 19.

⁸ Ongeacht de specifieke waarborgregeling waarbij beslissingsrecht gedelegeerd wordt, wil dit zeggen dat voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse Regering bij elke waarborg in feite nodig is.

⁹ Decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen.

¹⁰ X, Waarborgbeheer, 9 september 2008 [09.11.2011, Ministerie van Financiën: <http://fin.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=134>].

¹¹ Rekenhof, *Rekeningenboek 2010*, p. 40.

wordt in het ‘Rapport over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2010’ de meest risicovolle genoemd.

1.2. Economische waarborgen

Generieke waarborgregeling

Op 28 januari 2004 keurde het Vlaams Parlement het decreet betreffende een waarborgregeling voor kmo's¹² goed. De middelen waarover de Vlaamse Regering beschikt om via het Waarborgdecreet waarborgen te verstrekken, worden jaarlijks vastgelegd in de uitgavenbegrotingen van de Vlaamse overheid. Dit werd expliciet vastgelegd in het decreet.¹³ Het Rekenhof kan te allen tijde controle uitoefenen op de financiële rekeningen geopend bij Waarborgbeheer nv.¹⁴

Door de goedkeuring van het decreet werden gerealiseerd: een aangepaste wettelijke basis voor de nieuwe Waarborgregeling Investeringskredieten; de oprichting van Waarborgbeheer nv als een gespecialiseerde dochtervennootschap van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen en de overdracht van het beheer en de uitvoerende taken van het Vlaams Waarborgfonds naar Waarborgbeheer nv. Het oorspronkelijke specifieke doel van Waarborgbeheer nv was aldus het beheer van de waarborgregelingen van het Vlaamse Gewest ten gunste van kmo's.

Het uitgangspunt van de generieke waarborgregeling is dat de Vlaamse minister van Economie op periodieke tijdstippen een oproep doet om te achterhalen welke instellingen belangstelling vertonen om een overheidswaarborg te ontvangen. Aan de instellingen die reageren op de oproep en die voldoen aan de gestelde voorwaarden, wordt een waarborg toegekend. De financiële instellingen die een waarborg ontvangen, worden aangeduid als waarborghouders. Waarborghouders kunnen, binnen de voorwaarden die aan hun waarborg verbonden zijn, autonoom beslissen om tot 75% van de verbintenissen van kmo's waarmee zij een financieringsovereenkomst willen afsluiten, onder toepassing van hun waarborg te brengen. Daarvoor betalen zij aan Waarborgbeheer nv een premie, in functie van het bedrag en de duurtijd van de waarborg. Per kmo kunnen in den beginne ten hoogste 500.000 euro aan verbintenissen onder toepassing van een waarborg worden gebracht. Als een kmo in gebreke blijft, betaalt Waarborgbeheer nv, voor rekening van het Vlaamse Gewest, een provisie uit aan de waarborghouder ten belope van het gewaarborgde percentage (maximum 75%) van het bedrag waarvoor de kmo in gebreke blijft. In het eerste jaar na de lancering werd een bedrag van 150 miljoen euro gebudgetteerd voor de nieuwe waarborgregeling investeringskredieten, een vervijfvoudiging ten opzichte van de oude regeling. Dit werd geleidelijk opgetrokken naar 300 miljoen euro in 2009. Het eerste urgentiebesluit van 7 november 2008 verhoogde de grens waarvoor een automatische aanmeldingsprocedure voor de Waarborgregeling volstaat van 500.000 euro naar 750.000 euro.¹⁵

Gigarent nv

In 2009 werd de waarborgregeling door het tweede urgentiebesluit uitgebreid van kmo's naar alle ondernemingen, en werd het Gigarantmechanisme geïmplementeerd. Gigarant kent waarborgen toe aan bedrijven die niet in aanmerking komen voor de generieke waarborgregeling. Het gaat om bedrijven die behoefte hebben aan een waarborg boven de 1,5

¹² Hierna het Waarborgdecreet genoemd.

¹³ Decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, artikel 29.

¹⁴ Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012, 25 oktober 2011, artikel 180, §4.

¹⁵ Voor bedragen tussen 750.000 euro en 1,5 miljoen euro: grondig onderzoek door Waarborgbeheer en voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

miljoen euro. Het totale budget dat ter beschikking staat van Gigarant nv bedraagt 1,5 miljard euro. Gigarant werd expliciet gecreëerd als kader om in de toekomst economische ‘superwaarborgen’ toe te kennen. Dit om de toekenning van waarborgen met grote budgettaire impact te depolitiseren.¹⁶ Een dossier met een waarborggrootte tussen de 1,5 en 10 miljoen euro en een waarborgpercentage lager dan 75% wordt grondig bestudeerd en in de praktijk beslist door Gigarant nv.¹⁷

Een dossier waarvan de borgstelling boven 10 miljoen euro uitkomt of een dekkingsgraad heeft boven de 75% moet voorafgaandelijk aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Gigarant analyseert de financieringsovereenkomsten en algehele financiële situatie van de kandidaat-waarborghouders, stelt een raamovereenkomst op waar de financiële projecties van het businessplan aangehecht worden, alsook eventuele andere onderhandelde verbintenissen. Jaarlijks legt Gigarant een geactualiseerde kredietnota voor aan haar raad van bestuur, met de stand van zaken en analyse van de cijfers versus het oorspronkelijke budget. Gigarant treedt ook op als onderhandelaar. Als zij er door de waarborghouder van op de hoogte wordt gebracht dat de targets vervat in het businessplan bijgevoegd bij de raamovereenkomst niet worden gehaald, onderhandelt zij met de bank over de vereiste bijsturing en de implementering ervan.¹⁸

Oorspronkelijk bedoeld als tijdelijke crisismaatregel, werd eind 2010 beslist Gigarant voor onbepaalde duur te behouden als kader om de financiering van ondernemingsplannen met grote draagwijdte te financieren. De urgentiebesluiten, uitgezonderd het derde urgentiebesluit, dat ook waarborgen toestond voor overbruggingskredieten, werden opgenomen in de generieke waarborgregeling.

Tussen begin 2009 en maart 2011 heeft Gigarant voor 509 miljoen euro aan waarborgen toegekend, die ten grondslag liggen aan een totaal kredietbedrag van 899 miljoen euro.¹⁹ De doorgevoerde aanpassingen aan de Waarborgregeling hebben hun nut ook duidelijk bewezen. Vergeleken met 2008, verdubbelde in 2009 en in 2010 het gebruik van de Waarborgregeling tot respectievelijk 204 miljoen euro en 215 miljoen euro. Die toename zet echter ook druk op de verliesfinanciering: die werd bij de begrotingsopmaak 2011 geraamd op 21,5 miljoen euro.²⁰

Informatieverplichting bij waarborgaanvraag

De bedrijven die een waarborg wensen te verkrijgen via Gigarant dienen een aanvraagdossier in bij de PMV. Het dossier moet een uitgebreide dataverzameling met betrekking tot de onderneming en het nieuwe krediet waarvoor een Gigarantwaarborg wordt gevraagd bevatten.²¹ Essentieel met betrekking tot de onderneming zijn onder andere de financiële cijfers (balans, resultatenrekening en toelichting) en een businessplan indienen, waarin in elk geval de solvabiliteit, terugbetalingscapaciteit, andere genoten steunmaatregelen, beschikbare zekerheden, andere elementen die kunnen overtuigen inzake de intrinsieke gezondheid van de onderneming en de recente en vooropgestelde evolutie van de werkgelegenheid weergegeven worden. Met betrekking tot het krediet waarvoor een Gigarantwaarborg wordt aangevraagd, dient onder andere volgende informatie te worden verstrekt: een financiële analyse en de risicobeoordeling van de onderneming, de ingeschatte risico-

¹⁶ K. Verstraete, ‘Fiat voor Vlaamse superwaarborg’ in *De Tijd*, 6 februari 2009, p. 9.

¹⁷ Zie antwoord van Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, op vraag om uitleg nr. 474 van Bart van Malderen van 2 december 2009; dit hoewel feitelijke bevoegdheid bij de Vlaamse minister van Economie ligt: formele goedkeuring door ambt is noodzakelijk.

¹⁸ Antwoord van Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, op schriftelijke vraag nr. 172 van 4 februari 2011 van Robrecht Bothuyne.

¹⁹ K. Verstraete, ‘Waarborg voor grote bedrijven’ in *De Tijd*, 5 februari 2011, p. 9.

²⁰ K. Peeters, Beleidsbrief Economie 2011-2012, 21.10.2011. 11.

²¹ Zie Gigarantvoorwaarden, 2-3 [10.11.2011, PMV.eu: <http://www.pmv.eu/download/nl/588594/file/>].

positie van de financiële instelling en een overzicht van de andere overeenkomsten tussen de financiële instelling en met haar verbonden instellingen en de onderneming.

ARKimedes-fonds

Het ARK-decreet (ARK: activering van risicokapitaal) en het ARK-besluit vormen het wettelijke kader. De mogelijkheid om en gewestwaarborg te verlenen (wanneer men zich bij uitgave in een ‘bijzonder risico-averse omgeving’ zou bevinden) werd verankerd in het decreet. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij het precieze percentage en de regels volgens dewelke de waarborg wordt verleend.²² Op vandaag zijn twee ARKimedes-fonds opgericht. Elk fonds biedt één euro extra voor elke euro die erkende risicokapitaalfonds (zogenaamde ARKIV's) investeren in Vlaamse starters en kmo's. Het eerste, ARKimedes-fonds NV, werd op 8 juni 2005 opgericht door ARKimedes Management NV (een 100% dochter van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen). Het gaat hier om een fondsgrootte van 111,1 miljoen euro.

Alle beleggers in aandelen van het ARKimedes-fonds genieten bovendien van een kapitaalgarantie van 90% van de nominale waarde van hun aandelen. Dat betekent dat de beleggers na de ontbinding van het ARKimedes-fonds eind 2018 zeker 90% van hun inbreng terugkrijgen, ongeacht de intrinsieke waarde van het fonds op dat moment. De kapitaalgarantie wordt, net als de belastingvermindering, aangeboden door het Vlaamse Gewest. Op 4 juni 2010 werd een tweede fonds, ARKimedes-fonds II NV, opgericht, dat obligaties uitgeeft. Dat heeft een fondsgrootte van 100 miljoen euro en investeert vanaf 2011 in nieuwe ARKIV's.²³ Zij genieten wel van een gewestgarantie van 100% van hun kapitaal inbreng. Dit tweede fonds focust zich op het aantrekken van kapitaal financiering van zakelijke investeerders.²⁴

De voornoemde garanties kunnen pas worden afgeroepen bij vereffening van het fonds, wat betekent dat reeds betaalde termijnen en rente evenredig worden afgetrokken. Dat zal respectievelijk in december 2016 (I) en december 2026 (II) gebeuren.²⁵

De Vlaamse Regering dient ieder jaar verslag uit te brengen over de voorbij en nagestreefde resultaten van de toepassing van het decreet aan het Vlaams Parlement.²⁶

1.3. Facultatieve waarborgverstrekking ad hoc

De waarborgen die het voorwerp zijn van een facultatieve beslissing ad hoc door het Vlaams Parlement, worden genomen door de ganse Vlaamse Regering. Dit geldt sowieso deze regeerperiode voor gewest- en gemeenschapswaarborgen voor een gecumuleerd bedrag, per (natuurlijke) rechtspersoon voor een bedrag van meer dan vijf miljoen euro.²⁷ In wat volgt, wordt een voorbeeld van zulke waarborgverstrekking aangehaald en de voorwaarden die de Vlaamse Regering hier aan kan verbinden, met name de verschillende waarborgen verstrekt met betrekking tot de Gemeentelijke Holding.

²² Decreet van 19 december 2003 betreffende het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen, artikel 32, §3.

²³ Private fondsen die investeren in beloftevolle, snelgroeiende kmo's. Zie site PMV: www.pmv.eu/nl/diensten/arkimedes/.

²⁴ X, ARKimedes-Mechanisme, 26 augustus 2011. [02.11.2011, http://www.pmv.eu/download/nl/478725/file/ark_mechanisme.pdf?ts=1320848826564].

²⁵ N. Kroes, Steunmaatregel nr. N 155/2007 – België: Risicokapitaalregeling ARKimedes, 26 september 2007. [04.11.2011, http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2007/n155-07-nl.pdf].

²⁶ Decreet van 19 december 2003 betreffende het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen, artikel 34.

²⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 7.

Gemeentelijke Holding

De gezamenlijke Belgische overheden spraken bij de herkapitalisatie van Dexia in 2008 af dat de Gemeentelijke Holding voor 500 miljoen euro zou intekenen. Onder meer om deze 500 miljoen euro te kunnen ophalen op de kapitaalmarkt, hebben verschillende overheden beslist de leningen van de Gemeentelijke Holding te waarborgen tot 800 miljoen euro. Deze waarborg werd door het Vlaams Parlement gemachtigd in het decreet tot aanpassing van de begroting 2008. Volgende voorwaarden werden opgelegd:

- voorafgaandelijke doorlichting van de boekhouding van de Gemeentelijke Holding, waaruit geen andere verborgen verliezen mogen blijken, dan diegene die de Gemeentelijke Holding aangeeft en waaruit tevens blijkt dat de nv Gemeentelijke Holding geen bedrijf in moeilijkheden is conform de Europese reglementering;
- de waarborg die het Vlaamse Gewest verleent, moet aanleiding geven tot een daling van de marge bij de financierende bank;
- de waarborgpremie moet voldoen aan de Europese reglementering ter zake en ligt minimaal op het niveau, gestipuleerd in het Kas-, schuld- en waarborgdecreet;
- de Gemeentelijke Holding zal een solvabiliteitsobjectief vaststellen en een dividendpolitiek die hiermee rekening houdt;
- de waarborgperiode is maximaal vijf jaar;
- proportionele verdeling van de waarborg tussen de gewesten over de verschillende leningen (verdeling op basis van aandeelhouderschap Gemeentelijke Holding).

Eind 2010 zakte de waarborg tot 125 miljoen euro, waarvan 62,5 miljoen euro ten laste van de Vlaamse overheid. Door de koersval van het Dexia-aandeel werd de waarborg weer verhoogd tot 450 miljoen vanaf 1 juli 2011 voor een periode van zes maanden, waarvan 225 miljoen euro ten laste van de Vlaamse overheid.

Verscheidene voorwaarden werden wederom door de Vlaamse Regering verbonden aan de verstrekking van deze waarborg. Ten eerste moest de Gemeentelijke Holding stoppen met haar diversificatiebeleid. De tweede voorwaarde bepaalde dat de Gemeentelijke Holding geen dividenden mag uitkeren zolang de waarborgen lopen. Concreet betekende dit dat het dividend van 17,5 miljoen euro (6,4 miljoen euro voor de Vlaamse gemeenten) dat de algemene vergadering van de Holding goedkeurde, niet zou uitgekeerd worden. Voortaan hadden de gewestelijke regeringscommissarissen ook een vetorecht tegen beslissingen van de raad van bestuur. Deze bepaling kreeg echter slechts uitwerking wanneer de drie gewesten hierover een consensus konden vinden. Door de vrijwillige vereffening van 23 oktober 2011 zal deze gewestwaarborg echter volledig uitgewonnen worden.²⁸

Uit wat volgt, zal blijken dat het Vlaams Parlement als instelling niet de informatierechten bezit om zowel de opportuniteit van de waarborgen an sich, de opportuniteit van de door de Vlaamse Regering gestelde voorwaarden als de naleving van die voorwaarden te beoordelen.

2. Relevante begrippen uit het vennootschapsrecht

Hieronder volgt een bondig overzicht van relevante vennootschapsrechtelijke begrippen: ten eerste worden de geheimhoudingsplicht voor werknemers en de algemene vennootschapsrechtelijke discretieplicht aangehaald. Vervolgens wordt transparantie bij beursgenoteerde vennootschappen naar publiek en toezichthouder toe besproken, met vermelding van de corporate governance code.

²⁸ Rekenhof, Rekeningenboek 2010, 8 november 2011, 100-103; J. Leroy, Gewesten baas bij Gemeentelijke Holding [10.11.2011, VVSG.be: <http://www.vvsg.be/Lists/Nieuws/disppform.aspx?id=1200&Source=http%3A%2F%2Fwww.vvsg.be%2Fpages%2Fnieuws.aspx>].

2.1. Geheimhoudingsplicht van de werknemer

Binnen de rechtsleer bestaat een consensus dat bestuurders niet gebonden zijn door het beroepsgeheim.²⁹ Wanneer een bestuurder in de nv naast zijn bestuursmandaat een functie uitoefent, is hij tevens tewerkgesteld als werknemer. In dat geval is artikel 17, 3°, van de Arbeidsovereenkomstenwet van toepassing, dat de werknemer verplicht om, zowel gedurende de arbeidsovereenkomst als na de beëindiging ervan, zich te onthouden fabrieksgeheimen³⁰, zakengeheimen³¹ of geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken dan wel daden van oneerlijke concurrentie te verrichten of daaraan mee te werken.

De geheimhoudingsplicht op grond van artikel 17 van de Arbeidsovereenkomstenwet³² wordt geschonden wanneer fabrieksgeheimen, zakengeheimen en geheimen van persoonlijke of vertrouwelijke aard bekendgemaakt worden. Hieronder wordt het schriftelijk of mondeling meedelen verstaan, zowel actief als passief.

2.2. Algemene vennootschapsrechtelijke discretieplicht

Zelfs bij afwezigheid van een specifieke rechtsgrond wordt unaniem aanvaard dat de bestuurders van een vennootschap gehouden zijn tot discretie. De discretieplicht bestaat erin dat alle informatie, al dan niet geheim, die bestuurders uitsluitend op grond van hun bestuursfunctie verkregen hebben en waarvan het vrijgeven schade kan berokkenen aan de vennootschap, niet te openbaren. Bij inbreuken op de discretieplicht kan, voor wat betreft de naamloze vennootschap, het bestuur in aansprakelijkheid aangesproken worden door de vennootschap³³ en door derden op grond van de onrechtmatige daad.³⁴

Het vrijgeven van informatie kan gelegitimeerd worden op grond van het vennootschapsbelang, of wanneer de wet een dergelijke bekendmaking opdraagt. Uitzonderingen op de discretieplicht zijn tevens verschijning voor een parlementaire onderzoekscommissie of het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken.³⁵

2.3. Transparantie van beursgenoteerde vennootschappen

Bijkomende wettelijke bepalingen gelden wanneer de effecten van een vennootschap zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt. Het uitgangspunt blijft dat vennootschappen niet verplicht worden informatie publiek te maken, afgezien van specifieke wettelijke verplichtingen. Een algemene informatieplicht bestaat eveneens niet ten aanzien van beursgenoteerde vennootschappen.

De wettelijke bepalingen ten aanzien van vennootschappen die effecten uitgeven zijn echter uitgebreid. Zij moeten een jaarverslag opmaken, tussentijds rapporteren en occasioneel (ad hoc) informatie verschaffen: gegevens die een sterke invloed zouden kunnen hebben op de koers moeten meteen bekendgemaakt worden. Op die manier wordt handel met voorkennis vermeden. Handel met voorkennis is een vorm van 'marktmisbruik' waarbij iemand beschikt over koersgevoelige, niet-openbare informatie en die informatie gebruikt om zelf effecten te kopen of te verkopen. Er is ook marktmisbruik als die insider derden

²⁹ J.-L. De Vogele, 'De bestuurder van een naamloze vennootschap en diens individuele rechten op informatie: controlerecht en discretieplicht', DAOR 2007.

³⁰ Kennis van technische aard die de fabrikant een concurrentieel voordeel oplevert.

³¹ Informatie van commerciële of financiële aard die een feitelijk voordeel ten opzichte van de concurrenten oplevert.

³² Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, laatst gewijzigd op 20 juli 2010.

³³ Op grond van de artikelen 561 en 562 W.Venn.

³⁴ Op grond van artikel 1382 B.W.

³⁵ B. Tilleman, 'De plicht tot geheimhouding en discretie van bestuurders' in: Tijdschrift voor rechtspersonen en vennootschap, 1992, p. 284-289.

inlicht of tips geeft. Marktmisbruik wordt straf- en administratiefrechtelijk gesanctioneerd.

Sinds 19 september 2005 moet elke koersgevoelige voorkennis gemeld worden door beursgenoteerde vennootschappen, ook al is het nog niet zeker of de informatie realiteit zal worden.

Een beursgenoteerde vennootschap die koersgevoelige projecten op een vertrouwelijke manier wenst voor te bereiden kan opteren om niets publiek te maken. Dat uitstel van publicatie mag enkel indien de openbaarmaking de rechtmatige belangen van de emittent kan schaden en voor zover het uitstel de markt niet dreigt te misleiden. Bovendien moet de vertrouwelijkheid van de informatie verzekerd zijn. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) moet wel ingelicht worden, zij het dat de voorkennis niet spontaan moet worden meegedeeld. Derden (externe consultants, bankiers, raadslieden, personeel enzovoort) mogen ingewijd worden als dat past in het raam van hun beroep of functie, maar ze zijn allen gebonden door een geheimhoudingsplicht.³⁶

Publieke vennootschappen (en haar aandeelhouders) zijn ook onderworpen aan een strengere financiële discipline. Iedereen die 5% of meer aandelenparticipaties verwerft moet dit meedelen aan de CBFA (transparantieregeling). Bovendien moeten openbare overnamebiedingen steeds gebeuren op alle stemrechtverlenende effecten. Op die manier krijgen ondernemingen en aandeelhouders zicht op hun aandelensituatie en kunnen ze zich wapenen tegen sluipende controleverwerving. Deze financiële discipline geldt de jure dan wel voor alle vennootschappen, de facto enkel voor vennootschappen die een publiek beroep op het spaarwezen hebben gedaan.

Corporate governance code 2009

De corporate governance code geïmplementeerd in 2009 beschikt tevens over een algemeen verbod te communiceren voor insiders. De insider is gehouden aan een zwijgplicht. Het is hem verboden bevoorrechte informatie aan een derde mee te delen. Slechts indien de insider deze zwijgplicht doorbreekt in de normale uitoefening van zijn of haar werk, beroep of functie, is hij of zij niet strafbaar. Anders gaat het om een strafrechtelijke inbreuk.

Op 6 juni 2010 heeft de wetgever de corporate governance via een koninklijk besluit code 2009 benoemd tot de referentiecode voor beursgenoteerde ondernemingen. Genoteerde ondernemingen worden verplicht de code aldus aan te duiden.³⁷

Compatibiliteit met parlementaire controle

Naar aanleiding van een voor het overige niet-gerelateerde aanvaring met de vennootschapsrechtelijke discretie- en geheimhoudingsplicht besloot voormalig Vlaams Parlementslid André-Emiel Bogaert reeds: “De regels die compatibel zijn met een beursgenoteerde vennootschap zijn weinig of niet compatibel met transparante en democratisch onderbouwde controle vanuit het Vlaams Parlement.”³⁸

De auteurs zijn van mening dat men deze compatibiliteit niettemin dient op te zoeken, desnoods dient af te dwingen. Effectieve parlementaire controle en overheidswaarborgen voor beursgenoteerde vennootschappen zijn beide absoluut en onverminderd noodzakelijk. Het primaat van de representatieve democratie dient echter erkend te worden. Het verstrekken van overheidswaarborgen zonder de aanwezigheid van effectieve parlementaire controle is ontoelaatbaar. In volgend hoofdstuk volgt daarom een oplistijng van de

³⁶ P. Dendooven, Nieuw KB legt transparantie op, 4 november 2005, p. 21.

³⁷ Koninklijk besluit van 6 juni 2010 houdende aanduiding van de na te leven Code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen.

³⁸ *Hand. Plen.* Vl. Parl. 1999-2000, 4 juli 2000, nr. 71, p. 2.

reeds beschikbare informatiebronnen en controle-instrumenten van het Vlaams Parlement, relevant met betrekking tot de verstrekking van gemeenschaps- en gewestwaarborgen.

3. Relevante informatiebronnen en controle-instrumenten van het Vlaams Parlement

Dit hoofdstuk heeft als doel de relevante controle-instrumenten en informatiebronnen bondig te beschrijven, om ze uiteindelijk te beoordelen en te vergelijken wat snelheid en effectiviteit betreft, met betrekking tot het verkrijgen van informatie over de door de Vlaamse Regering verstrekte waarborgen. In punt 3.5 wordt de parlementaire geheimhoudingsplicht behandeld, relevant voor alle parlementaire zittingen achter gesloten deuren, inclusief de hier besproken hoorzittingen, parlementaire onderzoekscommissies, jaarverslagen en de voorgestelde beleidsopties.

3.1. Begroting

Als raming is de begroting een informatief instrument om het parlement, dat de begroting moet goedkeuren, toe te laten een zicht te krijgen op de budgettaire vooruitzichten en de financiële situatie van de overheid. Op grond van deze en andere informatie zal het parlement al dan niet machtiging verlenen om bepaalde ontvangsten of uitgaven te realiseren, waardoor de begroting tevens een sturend instrument wordt. De goedkeuring van een begroting houdt dus in dat toestemming of volmacht verleend wordt om de uitgavenkredieten aan te wenden en ontvangsten te realiseren en aldus uitvoering te geven aan de beleidsopties waarvan de begroting de financiële impact uitdrukt. Tegelijk echter houdt de goedkeuring ook een beperking in: de uitvoerende macht dient binnen de limieten te blijven die door het parlement zijn vastgesteld.³⁹ Uiteraard dienen ook alle aanpassingen aan de begrotingen door het parlement te worden goedgekeurd. Als de Vlaamse Regering buiten de grenzen van de in de begroting beschreven beleids- en betaalkredieten treedt, kan dit enkel en alleen mits decretale machtiging door het Vlaams Parlement.

3.2. Generieke controlemiddelen

Met betrekking tot elke daad van de Vlaamse Regering gelden de generieke controlemiddelen: de schriftelijke vragen, vragen om uitleg, actuele vragen en interpellaties. Bij de reglementswijziging van 2004 werd een nieuwe vorm van interpellatie ingevoerd, ‘de actuele interpellatie’ over dringende aangelegenheden die van algemeen belang en politiek zwaarwichtig zijn.⁴⁰ Controle-instrumenten kunnen veelal gerangschikt worden volgens het belang van het behandelde onderwerp. Vertrekkende bij schriftelijke vragen, over vragen om uitleg en actuele vragen tot interpellaties kan de controle dan intenser worden.

Schriftelijke vragen en vragen om uitleg

Een schriftelijke vraag dient op ontvankelijkheid beoordeeld te worden binnen negen werkdagen en beantwoord binnen twintig werkdagen na de eerste werkdag na de week waarin de vraag is verstuurd. Vragen om uitleg worden ingediend voor 14 uur van de woensdag voorafgaand aan de week waar de vraag om uitleg zal worden geagendeerd, na eventuele interpellaties.⁴¹

Actuele vragen

Deze mondelinge vragen in plenaire vergadering dienen ingediend te worden om 10 uur op dezelfde dag als de vraag voor een middagvergadering wordt geagendeerd, om 15 uur

³⁹ Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, artikel 9. Decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, artikel 6, §3.

⁴⁰ N. De Batselier, *Levende democratie: de kracht van een parlement in de 21ste eeuw*, 2005, Lannoo, Tielt, p. 118; Vlaams Parlement, *Reglement van het Vlaams Parlement*, 25 mei 2011, artikel 77bis.

⁴¹ Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, artikelen 80, 81 en 83.

de voorafgaande dag als het een ochtendvergadering betreft. De acht ontvankelijk verklaarde actuele vragen worden vooraan geplaatst op de agenda van de laatste plenaire vergadering van de week.⁴²

Interpellaties en actuele interpellaties

Interpellaties kunnen later ingediend worden: uiterlijk 12 uur voor de vergadering van het Uitgebreid Bureau dat beslist over de ontvankelijkheid van een interpellatie. Bij verzoek en goedkeuring van het Uitgebreid Bureau kan de interpellatie ook in de plenaire vergadering worden gehouden. Als dat gebeurt, wordt de interpellatie achteraan op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst. Een interpellatie moet in elk geval binnen de maand na de beslissing van het Bureau worden gehouden. Actuele interpellaties van dringend belang dienen om 11 uur voor de vergadering van het Bureau te worden ingediend en worden sowieso in plenaire vergadering gehouden. Interpellaties hebben voorrang op de actuele vragen en de vragen om uitleg: deze worden niet ontvankelijk verklaard als er in de loop van dezelfde zitting reeds een actuele interpellatie over hetzelfde onderwerp is gehouden of ingediend, behalve als de interpellant zich akkoord verklaart om zijn interpellatie om te vormen tot een actuele vraag.⁴³

Onder de generieke controlemiddelen kunnen qua snelheid van behandeling enkel de actuele vraag en (actuele) interpellatie voldoende worden geacht om snel informatie in te winnen over actuele onderwerpen (zoals het verlenen van een facultatieve waarborg ad hoc door de Vlaamse Regering). Deze controlemiddelen strekken er echter enkel toe informatie in te winnen bij de leden van de Vlaamse Regering.

3.3. Hoorzittingen

Een hoorzitting is een commissievergadering waarbij specialisten in een bepaald domein uitgenodigd worden om hun visie over een concreet probleem toe te lichten. Het gaat hierbij expliciet om personen die niet tot Vlaamse Regering of Vlaams Parlement behoren. Hoorzittingen worden in de regel georganiseerd naar aanleiding van de bespreking van een ontwerp of voorstel van decreet, om meer duidelijkheid te krijgen over de context, de maatschappelijke gevolgen of de technische aspecten ervan. De commissie beslist zelf wie ze wil horen, maar kan geen ministers uitnodigen op een hoorzitting. Hoorzittingen zijn in principe openbaar, maar de commissie kan beslissen om een besloten hoorzitting te organiseren, soms op gemotiveerd verzoek van een spreker.⁴⁴ In tegenstelling tot de onderzoekscommissie, zijn personen die verzocht worden als spreker op een hoorzitting te fungeren, niet verplicht op te dagen. Als zij opdagen, dienen ze ook niet de eed af te leggen.

Het verlenen van een waarborg die het voorwerp uitmaakt van een facultatieve beslissing, en dus individueel gemachtigd worden in een begrotingsdecreet, behoort niet tot de oplijsting van documenten en beleidsdaden die het voorwerp kunnen uitmaken van een hoorzitting. Bij organieke waarborgen, zoals bijvoorbeeld deze voortvloeiend uit het Waarborgdecreet, is dat eveneens niet het geval.⁴⁵

3.4. De onderzoekscommissie

Het Vlaams Parlement heeft het onderzoeksrecht. Dat houdt in dat het de bevoegdheid voorbehouden wordt bepaalde problemen grondig te onderzoeken. Daarvoor beschikt ze over gerechtelijke bevoegdheden. Het heeft bijvoorbeeld inzage in gerechtelijke dossiers.

⁴² Vlaams Parlement, l.c., artikel 82.

⁴³ Vlaams Parlement, l.c., artikelen 77 en 77bis.

⁴⁴ X, Hoorzitting, Parlementaire Begrippenlijst, Vlaams Parlement.

⁴⁵ Vlaams Parlement, l.c., artikel 32.

Naar aanleiding van het onderzoek kan het bepalen wie politieke verantwoordelijk draagt voor een misstand, en kan het aanbevelingen voor eventueel nieuw beleid overmaken.⁴⁶

Het recht van onderzoek heeft een absoluut karakter. Dit betekent geenszins dat het onderzoeksrecht onbepaald is. Het reikt immers niet verder dan die handelingen die noodzakelijk zijn om dit recht te vervullen. Er kan slechts gebruik van gemaakt worden binnen de bevoegdheidssfeer die de Grondwet zelf aan de wetgevende macht heeft voorbehouden en mits eerbiediging van de fundamentele grondrechten.⁴⁷

De vergaderingen zijn in principe openbaar, tenzij de onderzoekscommissie daar met gewone meerderheid anders over beslist.⁴⁸ De informatie die tijdens of naar aanleiding van de niet-openbare vergaderingen bekendgemaakt wordt, is geheim. De geheime informatie kan slechts in het eindverslag verwerkt worden, voor zover de identiteit van de getuigen en de identiteit van de door de getuigen genoemde personen geheim blijft. Allen die bij een besloten vergadering betrokken zijn, zijn verplicht vooraf onder ede te verklaren de geheimhoudingsplicht te respecteren; dit zal bestraft worden volgens artikel 458 van het Strafwetboek.

Personen stellen zich bloot aan strafsancties als zij weigeren op de dagvaarding van een parlementaire onderzoekscommissie in te gaan. Zij dienen te verschijnen en de eed af te leggen. In voorkomend geval kunnen opgeroepen getuigen of deskundigen weigeren een vraag te beantwoorden met inroeping van het beroepsgeheim, of als zij zich blootstellen aan strafrechtelijke vervolging.

Teneinde de doelmatigheid van het parlementair onderzoeksrecht niet in gevaar te brengen, dient het Vlaams Parlement er echter op een spaarzame wijze gebruik van te maken. Enkel wanneer het gerecht zijn rol niet of onvoldoende kan spelen moet een parlementair onderzoek, naast de generieke controlemiddelen, een wezenlijke rol spelen als parlementaire controle op de uitvoerende macht.⁴⁹

3.5. *Parlementaire geheimhoudingsplicht*

De Vlaamse volksvertegenwoordigers zijn gebonden door een voor hen specifieke geheimhoudingsplicht⁵⁰, van toepassing op a) alle informatie afkomstig uit besloten vergaderingen van een parlementaire onderzoekscommissie, b) vertrouwelijke informatie van de Vlaamse Regering⁵¹ en ten slotte c) de documenten uit een afgesloten onderzoek van het Rekenhof die op grond van een overeenkomst, een wet, een decreet of een hogere rechtsnorm niet bekendgemaakt mogen worden aan derden.

De volksvertegenwoordiger die de geheimhoudingsplicht bedoeld in a) schendt, verliest voor de rest van de zittingsperiode het recht om lid te zijn van een onderzoekscommissie. Bovendien wordt gedurende een periode van drie maanden 20% van zijn parlementaire vergoeding ingehouden. Een uitgesloten volksvertegenwoordiger wordt vervangen door een volksvertegenwoordiger van dezelfde fractie.

De volksvertegenwoordiger die de plicht schendt met betrekking tot de informatie bekomen onder punt b) of c) schendt, verliest voor de rest van de legislatuur het recht om de

⁴⁶ Decreet van 1 maart 2002 houdende de organisatie van het parlementair onderzoek.

⁴⁷ R. De Backer, 'Kritische beschouwingen betreffende het onderzoeksrecht van Kamer en Senaat' in Jura Falconis, 34, 1998, p. 343-378.

⁴⁸ Vlaams Parlement, l.c., artikel 84.

⁴⁹ R. De Backer, l.c., p. 343-378.

⁵⁰ Vlaams Parlement, l.c., artikel 87ter.

⁵¹ Op grond van artikel 28, punt 2, f), of artikel 80, punt 5. De Vlaamse volksvertegenwoordigers zijn tot geheimhouding gehouden als een lid van de Vlaamse Regering onder voorbehoud van vertrouwelijkheid informatie meedeelt of documenten ter inzage legt.

informatie bedoeld in b) of c) in te winnen. Daarnaast wordt gedurende drie maanden 20% van zijn parlementaire wedde ingehouden.

3.6. Jaarverslagen

De grote ondernemingen moeten een jaarrekening opmaken volgens de bepalingen van het koninklijk besluit, en moeten dit doen volgens het ‘volledige schema’. Deze jaarrekening moet goedgekeurd worden door de Algemene Vergadering en neergelegd worden bij de Nationale Bank. Deze openbaarmakingverplichting geldt enkel voor de nv, bvba, cva en cvba. Grote ondernemingen moeten ook een jaarverslag opmaken, tegelijk met de jaarrekening. Dit jaarverslag bevat passende verwijzingen naar en aanvullende uitleg over de bedragen van de jaarrekening. Het moet een gedetailleerde analyse zijn van de toestand van de onderneming.

Bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen dienen tevens jaarrekeningen en jaarverslagen openbaar te maken. Deze zijn een van de belangrijkste informatiebronnen voor bestuurders, aandeelhouders en het geïnteresseerde publiek. Het verslag dient een overzicht van de gang van zaken en de financiële positie van de vennootschap te bevatten. Daarnaast zijn onder meer verplicht: toelichting ten opzichte van het vorige boekjaar van de belangrijkste posten van de balans en resultatenrekening; het beleid in verband met risicobeheersing en de verschillende risico's die de vennootschap loopt en inlichtingen over de omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap kunnen beïnvloeden.⁵²

De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur worden via de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement bezorgd. De jaarrekening van de Vlaamse rechtspersonen bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een uitvoering van de begroting. Verder bevat de jaarrekening een toelichting bij deze tabellen en een aansluiting tussen de budgettaire en bedrijfseconomische rapportering, naar analogie met wat voorzien is bij de Vlaamse ministeries.⁵³

3.7. Rapport kas-, waarborg- en schuldbeheer

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting dient jaarlijks een rapport op te stellen over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering.⁵⁴ Dit rapport geeft geaggregeerde informatie weer over de samenstelling en de opbouw van de evolutie van de door het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap gewaarborgde schuld. Dit is een voorbeeld van de monitoring van bestaande regelgeving: een bijzondere vorm van controle op de uitvoerende macht. Verschillende decreten verplichten de Vlaamse Regering periodiek te rapporteren over haar uitvoering.⁵⁵

Aan de hand van dit rapport is het voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers mogelijk een beeld te krijgen van de samenstelling en de evolutie van de geaggregeerde door de Vlaamse overheid gewaarborgde schuld. De waarborgen worden gecategoriseerd volgens waarborghoudende instelling of onderneming volgens risicodekking.⁵⁶ De verschaft informatie laat de volksvertegenwoordigers niet toe zich een beeld te vormen van de

⁵² Voor een exhaustief overzicht van de verplichte vermeldingen in het jaarverslag, zie handleiding bij de opstelling van het jaarverslag van een naamloze vennootschap, Instituut voor Bedrijfsjuristen.

⁵³ Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, artikelen 45 en 46.

⁵⁴ Decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, artikel 21.

⁵⁵ N. De Batselier, *Levende democratie: de kracht van een parlement in de 21ste eeuw*, 2005, Lannoo, Tielt, p. 120.

⁵⁶ De gebeurtenissen omtrent de Gemeentelijke Holding toonden echter aan dat ook deze classificaties niet als volledig betrouwbaar kunnen worden beschouwd.

gewaarborgde financieringsverrichtingen, indekkingsproducten en specifieke programma's of projecten.

De minister dient dit rapport telkens voor te leggen tegen 15 mei. Niettegenstaande deze verplichting werd het rapport sinds deze verplichting werd opgelegd telkens niet tijdig ter beschikking gesteld. Het rapport over 2010 bijvoorbeeld was slechts beschikbaar op 9 september 2011. Ook dit draagt bij aan het onvermogen van het Vlaams Parlement het waarborgbeleid van de Vlaamse Regering gedegen te controleren.

3.8. *Lacunes*

Voornoemde controle-instrumenten werden besproken vanuit het perspectief van de snelheid van hun inschakeling en hun effectiviteit: hoe spoedig kan het middel aangewend worden om relevante data in verband met verstrekte gewest- en gemeenschapswaarborgen te bekomen? Qua snelheid kunnen enkel de actuele vraag en (actuele) interpellatie voldoende worden geacht om snel informatie in te winnen over actuele onderwerpen – zoals het verlenen van een facultatieve waarborg ad hoc door de Vlaamse Regering. Deze kunnen op korte termijn aangewend, en dienen op korte termijn behandeld te worden. Deze controlemiddelen strekken er echter enkel toe informatie in te winnen bij de leden van de Vlaamse Regering. Om inlichtingen in te winnen van externen, zoals bestuurders en experts, dient er gebruik te worden gemaakt van andere parlementaire technieken, zoals de hoorzittingen en de onderzoekscommissie.

Qua effectiviteit lijkt uiteindelijk enkel die laatste te voldoen. Experts kunnen zo enkel verplicht worden zich parlementair uit te spreken en informatie vrij te geven door een dagvaarding van een onderzoekscommissie. Door haar zwaarwichtige mandaat en haar beschikking over uitgebreide gerechtelijke bevoegdheden, is het oprichten van een onderzoekscommissie slechts in beperkte omstandigheden opportuun.

Een lacune lijkt dus aanwezig in het assortiment aan informatiebronnen en controle-instrumenten van het Vlaams Parlement. Wanneer het Vlaamse Gewest een facultatieve waarborg ad hoc verstrekt, zoals ten aanzien van de Gemeentelijke Holding, dienen de Vlaamse volksvertegenwoordigers het recht te genieten op systematische basis informatie in te winnen over o.m. de financiële toestand, solvabiliteit en de specifieke financieringsovereenkomsten waarvoor een waarborg verstrekt wordt. Op grond van de verstrekking van een waarborg dient het Vlaams Parlement dus de mogelijkheid te hebben inzicht te verwerven in deze cijfers, zonder meteen een onderzoekscommissie op te starten. Naar analogie met het privaatrechtelijke due diligence-onderzoek⁵⁷, hoort het Vlaams Parlement een onderzoek te kunnen uitvoeren om met kennis van zaken te kunnen beslissen over het toestaan van een waarborg. Om M. Brink te parafraseren: het nalaten een due diligence-onderzoek uit te voeren komt neer op risicoaanvaarding. Het parlement aanvaardt nu de risico's zonder enige kennis van zaken: er kan geen sprake zijn van volwaardige toestemming.

4. Beleidsopties

4.1. *Algemene beschouwing*

Er is nood aan een parlementair instrument dat de volksvertegenwoordigers in staat stelt om op eigen initiatief inzage te krijgen in de relevante financiële data als er facultatieve gewest- of gemeenschapswaarborgen ad hoc worden verstrekt door de Vlaamse overheid. Hiertoe dienen de Vlaamse volksvertegenwoordigers de mogelijkheid te verkrijgen een 'motie tot verwerving van financiële informatie met betrekking tot door de Vlaamse Regering verstrekte waarborgen' in te dienen. De modaliteiten van zulk instrument worden hier in grote lijnen geschetst.

⁵⁷ Zie hierna, concept 'data room' onder 4 – Beleidsopties.

Ten eerste bespreken we hier twee inspiratiebronnen voor eventueel voorstel. Als eerste de ‘data room’ die bij private markttransacties gebruikt wordt. Hier worden financiële data ter inzage gelegd ten voordele van potentiële kopers of andere betrokken partijen. Ten tweede focussen we op de federale Kamercommissies Legeraankopen en Opvolging buitenlandse missies, die gevoelige informatie systematisch achter gesloten deuren aan de federale parlementsleden verstrekken. Vervolgens wordt overgegaan tot de opsomming van mogelijke modaliteiten van zulk nieuw parlementair instrument, baserend op voorgaande hoofdstukken en volgende uiteenzetting.

4.2. Analogie met gemengde Kamercommissie Opvolging van buitenlandse missies en ad-hoc-Kamercommissie Legeraankopen

In wat volgt wordt kort de reglementaire situatie van de Kamercommissies Opvolging van buitenlandse missies en Legeraankopen toegelicht. Dit om aan te stippen hoe de parlementaire instellingen op federaal niveau met vertrouwelijke en potentieel gevoelige informatie omgaan. Beide commissies vinden in de praktijk steeds achter gesloten deuren plaats en vinden plaats op voorwaarde van vertrouwelijkheid.

In de Senaat bestaat er een bijzondere commissie voor de opvolging van buitenlandse missies, die op verzoek van de Kamer op 10 juli 2008 werd uitgebreid met een delegatie van volksvertegenwoordigers. Deze vindt per definitie plaats achter gesloten deuren en onder ede van geheimhouding. Relevante documenten worden enkel voor de aanwezigheid van de minister ter inzage voorgelegd.⁵⁸

De ad-hoc-Kamercommissie Legeraankopen is in principe openbaar. Ze kan echter op ieder ogenblik met gewone meerderheid beslissen om met gesloten deuren te vergaderen. Wanneer de bevoegde minister dit vraagt, wordt ook met gesloten deuren vergaderd. De commissie besliste op 27 oktober 2001 voortaan steeds met gesloten deuren te vergaderen.

De documenten of dossiers van de commissie of de documenten of dossiers die ter beschikking van de commissie zijn gesteld, worden enkel medegedeeld aan de leden van de commissie of in voorkomend geval ter inzage gelegd van deze leden. Wanneer vertrouwelijke dossiers worden meegedeeld of ter inzage worden gelegd, dienen de commissieleden zich aan een strikte geheimhoudingsplicht te houden.

De controlefunctie van de commissie Landsverdediging, verder irrelevant in de context van deze nota, kan worden uitgeoefend door middel van een bevoegdheid informatie op te vragen, voorzien in twee administratieve protocollen tussen de commissie en de minister van Landsverdediging en tussen de commissie en de minister van Economie. Ze krijgt zo het recht bepaalde vertrouwelijke informatie op te vragen. Met uitzondering van de evaluatie na levering wordt de bevoegdheid uitgeoefend door een ambtenaar van het Rekenhof die over een clearance beschikt. Deze informeert de leden van de commissie dan via nota's met een anoniem karakter, om zodoende het militaire geheim te beschermen. Via het administratief protocol met de minister van Landsverdediging zijn de commissieleden ook tot een strikte geheimhoudingsplicht gehouden. Via het protocol met de minister van Economie verbinden de commissieleden zich ertoe de nodige maatregelen te nemen om de vertrouwelijkheid van de commerciële informatie die zij via de commissie inwinnen, te beschermen.⁵⁹

4.3. De ‘data room’

‘Data rooms’ worden gebruikt in verschillende soorten transacties⁶⁰ waarbij de verkoper of de partij die het voorwerp is van een transactie confidentiële informatie ter beschikking

⁵⁸ Rekenhof, Leren van buitenlandse militaire operaties, 20 november 2010.

⁵⁹ Kamer van Volksvertegenwoordigers, Reglement, bijlagen, oktober 2007.

⁶⁰ ‘Data rooms’ zijn gemeengoed bij bedrijven in de juridische sector, accounting, investment banking enzovoort die transacties uitvoeren omtrent fusies, overnames, insolventie, herstructurerings enzovoort.

stelt van de koper of agerende partij. In vele gevallen gebeurt dit in het kader van het due diligenceonderzoek dat plaatsvindt naar aanleiding van een potentiële koop of fusie. Het doel van het onderzoek is dat er op basis van de gegevens die men tijdens het onderzoek verwerft een geïnformeerde beslissing kan genomen worden. We halen de ‘data room’ aan als rechtseconomische inspiratiebron: ze is de geijkte manier om confidentiële informatie over te brengen in de private sector.

Het onderzoek vindt traditioneel plaats in een afgesloten en speciaal daartoe ingerichte ruimte.

Dat de ‘data room’ is afgesloten maakt controle mogelijk met het oog op het vermijden van informatielekken. Het ‘data room protocol’ geeft hieraan verdere inhoud. De verkoper dient te verklaren dat er bij zijn weten geen relevante gegevens ontbreken in de ‘data room’: het onderzoek is immers afhankelijk van wat door de over te nemen vennootschap wordt aangereikt. Daarnaast is het, met het oog op bewijs, van belang een lijst op te stellen met een gedetailleerde omschrijving van alle aanwezige documenten, de zogenaamde ‘data room index’. Niet alleen om te controleren of er geen documenten verdwenen zijn, maar ook of er geen documenten bijgevoegd werden.⁶¹ Hier dient opgemerkt te worden dat het due diligenceonderzoek, in tegenstelling tot bv. in Duitsland, niet is opgenomen in het vennootschapswetboek. Er rust geen rechtstreekse en specifieke juridische verplichting op een bestuurder om het uit te voeren. Due diligence dient beschouwd te worden als deel van de precontractuele informatieverplichtingen: het onderzoek is verantwoordelijk voor de vorming van een volwaardige toestemming. M. Brink verwoordt het als volgt: “Het achterwege laten van een due diligenceonderzoek leidt tot risicoaanvaarding.”⁶² Dat is de facto wat het Vlaams Parlement doet. Het aanvaardt de risico’s voortkomend uit het verlenen van waarborgen zonder te beschikken over de relevante informatie.

Protocol

De praktische afspraken met betrekking tot de toegang tot de informatie worden vastgelegd in het ‘data room protocol’. In het protocol worden regels bepaald met betrekking tot het meenemen, wijzigen of vernietigen van documenten, de toelaatbaarheid van kopieën en het gebruik van eigen apparatuur. Aangezien de ‘data room’ van belang kan zijn bij betwistingen over geheimhouding, al dan niet verstrekte informatie en de draagwijdte van verklaringen en garanties, wordt op de naleving van het ‘data room protocol’ toegezien door een coördinator.

Onderzoek

Het onderzoek kan plaatsvinden in een fysieke of virtuele ‘data room’, in de lokalen van de onderneming zelf, of daarbuiten. Bij de fysieke ‘data room’ gaat het letterlijk om een afgesloten kamer waarin alle relevante documenten aanwezig zijn. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van een virtuele ‘data room’ gebeurt dit via een beveiligde internetverbinding. De organisatie van een virtuele ‘data room’ heeft als voordeel dat het consulteren van data sneller en doelgerichter kan plaatsvinden. Nadeel is dat de ‘data room’-regels (met betrekking tot bv. geheimhouding) moeilijk af te dwingen zijn, ondanks het gegeven dat het technisch mogelijk is om de onderzoekende partij te beletten de gegevens op te slaan of uit te printen.

⁶¹ Y. Verleisdonk, E. Janssens en M. Wilkenhuysen, Due diligence, Gent, Larcier, 2007, nr. 175, p. 59.

⁶² O. Eeckhout, Due Diligence in een rechtseconomisch perspectief, Masterthesis, UGent, p. 57.

4.4. Modaliteiten voorgesteld instrument

Indiening in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

De motie wordt ingediend, beargumenteerd en goedgekeurd in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement. Bij goedkeuring van de motie bij absolute meerderheid wordt op gezette tijd een ‘data room’ ingericht voor de leden van de commissie, waar de benodigde documenten ter inzage worden gelegd.

Inhoud motie

In de motie dient gespecificeerd te worden welke documenten ter inzage voorgelegd dienen te worden in de commissie. De in de schoot van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting naar aanleiding van de motie op te zetten ‘data room’ (zie hoofdstuk 4.3) dient naargelang de aard van instelling of onderneming verschillende data te bevatten, noodzakelijk om te begrijpen wat gewaarborgd dient te worden.

Ter vergelijking: een beschrijving van de data die verstrekt moet worden door private ondernemingen bij de organieke uitgebreide waarborgregeling via Gigarant nv. Dit als ijkpunt voor het soort financiële informatie dat ondernemingen dienen af te leveren als zij een gemeenschaps- of gewestwaarborg verlangen. De ondernemingen dienen een lijst decretaal vastgelegde informatie⁶³ te leveren in verband met de te garanderen financieringsverbintenissen en de algehele financiële situatie van de onderneming.

Ondernemingen die een waarborg boven de 1,5 miljoen euro aanvragen bij Gigarant nv dienen onder andere de financiële cijfers (balans, resultatenrekening en toelichting) en een businessplan in te dienen, waarin in elk geval de solvabiliteit, terugbetalingscapaciteit, andere genoten steunmaatregelen, beschikbare zekerheden, andere elementen die kunnen overtuigen inzake de intrinsieke gezondheid van de onderneming en de recente en vooropgestelde evolutie van de werkgelegenheid weergegeven worden. Met betrekking tot het krediet waarvoor een Gigarantwaarborg wordt aangevraagd, dient onder meer volgende informatie te worden verstrekt: een financiële analyse en de risicobeoordeling van de onderneming, de ingeschatte risicopositie van de financiële instelling en een overzicht van de andere overeenkomsten tussen de financiële instelling en met haar verbonden instellingen en de onderneming.⁶⁴

Jaarlijks legt Gigarant nv tevens een kredietnota voor aan haar raad van bestuur, met analyse van de huidige cijfers en de vergelijking met het oorspronkelijke budget.

Ten gevolge van het gebruik van het hier voorgestelde controle-instrument dient het Vlaams Parlement inzage te krijgen in de relevante data met betrekking tot de waarborgen ad hoc die facultatief verstrekt werden en enkel in de jaarlijkse begrotingen en begrotingsaanpassingen gemachtigd worden. Hiermee wordt geenszins bedoeld dat de financiële informatie die via voorgestelde motie kan opgevraagd worden, beperkt is tot dezelfde als diegene vastgelegd in de aanvraag- en controleprocedures van Gigarant. De informatie dient gespecificeerd te worden naar de situatie en kenmerken van de onderneming of instelling. De te verkrijgen informatie zal worden opgelijst in de motie.

Koppelen van informatierecht aan verstrekken van facultatieve waarborg

Als de Vlaamse Regering beslist facultatieve waarborgen te verstrekken die geen uitvloeisels zijn van organieke regelgeving, een waarborg die door zijn hoogdringendheid, grootteorde of andere karakteristieken niet binnen de gekijde procedures past, dient het Vlaams

⁶³ Decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, artikel 9.

⁶⁴ Gigarant nv – Voorwaarden [19.10.2011, PMV: www.pmv.eu/download/nl/588594/file/].

Parlement desondanks – zeker dan – geïnformeerd te worden. Bv. waarborgen voor kleine en middelgrote ondernemingen en standaard waarborgen aan verschillende Vlaamse openbare instellingen zijn uitvloeisels van organieke regelgeving. Bij facultatieve subsidies is dat niet het geval. Deze dienen weliswaar binnen de grenzen van het decreet Kas-, schuld- en waarborgbeheer te blijven, maar zijn het voorwerp van een directe, facultatieve beslissing van de Vlaamse Regering. Het recht om een ‘motie tot verwerving van financiële informatie met betrekking tot door de Vlaamse Regering verstrekte waarborgen’ in te dienen dient te ontstaan bij de beslissing een waarborg toe te kennen die beantwoordt aan voornoemde karakteristieken.

Achter gesloten deuren

Als gevolg van de confidentialiteit die op een significant deel van de relevante informatie rust (zie hoofdstuk 2) lijkt het vanzelfsprekend dat de relevante info, naar analogie met het functioneren van bv. de gemengde Kamercommissie Legeraankopen, systematisch achter gesloten deuren ter inzage wordt voorgelegd. Dit houdt in dat de documenten niet gekopieerd kunnen worden en enkel ter plekke kunnen worden ingekeken. Voornoemde commissies zijn de verpersoonlijking van de verzoening van het primaat van de parlementaire controle en de bescherming van de vertrouwelijkheid van bepaalde informatie.

Geheimhoudingsplicht

Op de informatie verkregen enkel uit hoofde van de besloten vergaderingen die tengevolge van besproken motie zullen worden georganiseerd, dient de strikte geheimhoudingsplicht te rusten. Enkel zo kan deze informatiedelving verzoend worden met de vennootschapsrechtelijke discretie- en zwijgplicht, besproken in hoofdstuk 2.

Verbonden aan de beslissing van de Vlaamse Regering

Het recht voorgestelde motie in te dienen dient verbonden te zijn aan de beslissing van de Vlaamse Regering om een facultatieve waarborg ad hoc te verstrekken. Wat betekent dat de ontvankelijkheid van een ‘motie tot verwerving van financiële informatie’ bijgevolg niet wordt verbonden aan de machtiging door het Vlaams Parlement.

Ludo SANNEN

Bart VAN MALDEREN